

I. Son rapor Oymaagac Höyük-Nerik 2013

01 Kazı üyeleri (res. 01)

Yedinci kazı sezonu 22 Haziran ile 10 Ekim 2013 arasında gerçekleştirildi. Toplam çeşitli dallardan gelen 30 bilim adam ve 35 Alman ve Türk öğrenciler katıldı. Bazı kazı üyeleri katılamadılar. P.Breuer, U. Georgi, K. Pustovoytov ve M. Koch hastalandılar. S. Fox-Leonard ve D. Schaarschmidt yeni bir iş başlayıp izin alamadılar. J. Eerbeek doktorasını yaptı. T.Bekker-Nielsen ve K. Winther-Jacobsen ekim ayında başlanan kendi yüzey araştırması hazırlandılar.

02 İşçiler (res. 02)

Çok fazla yükselen tütün fiyatlar nedeniyle Oymağaç Köy ve yandaki köylerin işçileri bulunması mümkün olmadığı için Ondokuzmayıs Üniversitesi Arkeoloji Bölümün öğrencileri kazıya götürüldü. SSK yaptıktan sonra Alman arkeologlarla beraber kazı alanında çalıştılar. Sömestre başladığı zaman öğrencilerin yerinde Oymağaç Köy ve Türkmen Köy'den gelen işçilerle kazı bitirildi ve kazı alanları kum çuvallarıyla ve jeotextiliyle kapatıldı.

03 Kazı evinin genişletilmesi (res. 03-05)

Kazı başlamadan önce kazı evisine ikinci bir kat eklendi ve ikinci bir banyo yapıldı. Şimdi 11 odada en fazla 44 kişi kalabilirler. Ayrıca hem erkekler hem kadınlar için iki ayrı 3 duşlu ve 2 tuvaletli banyo bulunur. İki şofbenden devamlı sıcak su veriliyor. Samsun İl Kültür Müdür Yüksel Ünal kazı evinin ikinci kat için 12 ranza hediye etti. Ayrıca yemekhane iki masa ve dört bankıyla genişletti ve 40 kişi rahat yemek yiyebilirler.

04 Danışma tabelaların yerine koyulması (res. 06)

İlk olarak kazının giriş kapıya giden yolu temizlendi. Giriş kapısının önünde Kültür Bakanlığın „stilise ağacı“ yerine koyuldu. Hemen giriş kapısının arkasında, yani kazı alanın içinde 2012 Kültür Bakanlığın yönergeye göre yapıldığı iki büyük Türkçe ve Almanca danışma tabelalar yerine koyuldu ve çimentoyle sağlamlaştırıldı. Vezirköprü Belediye yardımıyla yapılan kahverengi ören yeri tabelalar Havza-Kastamonu yol çalışmaları bittikten sonra dikilecek.

05 Topoğrafi çalışmaları (res. 07)

Prof. Theodor Johannsen yöntemiyle höyükteki, özellikle Hitit mabetin bölgesindeki topoğrafi ölçü noktalar kontrol edildi. Ahşaptan yapıp bozulmuş eski noktaların yerinde daha dayanıklı beton noktalar yapıldı. Ayrıca yeraltı merdivenin derinliği ölçtü. Şimdiye kadar ulaşılan en derin nokta 5 metre yeryüzünün altında bulunur. İkinci bir sonuç olarak yeraltı merdivenin aşağı kısmı daha dik aşağıya ineceğini belirtildi.

06 Tüneldeki sağlamlaştırma ve temizleme çalışmaları (res. 08-13)

Hitit Mabatindeki kazı başlamadan önce tünelin temizlenmesine devam edildi. Tünel mühendisi Dr. Günther Brem'in taşarımıyla tünelin tahrip edilmiş bölümleri ahşap ve çelik konstrüksiyonlarıyla sağlamlaştırılıp güçlendirildi. Merdivenin aşağı kısmındaki basamakların taştan değil doğal kayadan yapılmış olduğu öğrenildi. Düzgün olmayan basamaklar ahşap tahtalarla düzeltildi. Aşağıya inince doğal kayanın daha yüksek olduğu ve tünelin duvar taşlarının yerinde kullanıldığı öğrenildi. Doğal kaya nemli ve yumuşak bir maddeden olduğu için bazı duvar kısımları ufalandı. Üstünde duran taşlar dökülür halde kaldı ve 16x20cm kalın ahşap direkleriyle güçlendirildi. Tünelin içinde çalışan işçilerin ve arkeologların güvenliği için ayrıca HEB çelikleri dikildi. Maalesef tünelin 14,5 metre uzunlukta hem ahşap hem çelik direklerin faydası olmadığı öğrenildi, çünkü hem tünelin güney duvarında 1,5 x 2,0 metre büyüklüğünde bir delik gözüküyor hem 1m kalın bir taş-toprak moloz yerinde duruyor, yanı bir çelik direk dikme şansı yoktu. Molozun temizlenmesi yıkılma tehlikesi nedeniyle imkansızdı. Tahrip duvarın sağlamlaştırmak için *shot crete* metodu düşünüldü, ama bizim tarihi tünele uygun olan küçük bir beton püskürtme makinesi bulunmadığı için vazgeçirildi. Samsun Büyükşehir Belediyesinden yardım istendi ama onların elinde de sadece büyük bir püskürtme makinesi vardı. O yüzden tünelin temizlenmesi bu noktada tekrar bırakıldı, kum çuvallar ve dikenli telle kapatıldı. Mimar hocalar Prof. Brigitte Häntschi ve Prof. Peter Arnke'nin yardımıyla başka bir çözüm bulundu. 2014 yılında 1,5m geniş olan bir kuyuyla höyüğün doğu tarafından tünele yaklaşılmaya ve tünelin tahrip bölgesinde tünelin içine girmeye çalışılacak.

07 Açma 7383`de bulunan kuyunun temizlenmesi ve sağlamlaştırması (res. 14-18)

2012 yılında tel örgü ve üç ahşap çerçevelerle sağlamlaştırdıktan sonra 2,5 x 2,5m büyük ve 3m derinliğinde olan kuyunun temizlenmesine 2013 yılında devam edildi. 0,85m daha derin kazıldı, ama kalın ve nemli topraklarda devamlı taşlara rastladığı için kazılar çok yavaşladı. Bir kaç tabakalarda değişik miktarda ve 40cm'e kadar büyük olan taşlar toprak dolgusunda bulunur. Özellikle +276,92m derinlikte, yani en derin noktada çok kalın bir taş dolgusu kuyunun güneybatı ve kuzeydoğu kısmında tespit edildi. Aşağıya inince kuyunun ebatları küçültüyorlar. Yukarda kuyunun büyüklüğü 2,5 x 2,5 x 2,5 x 2,5 metredir. Üç buçuk metre indikten sonra kuyunun ebatları 2,07m (doğu) x 2,28m (batı) x 2,24m (kuzey) x 2,43 (güney) metredir. Duvarların arasında devamlı kül bantları tespit edildi. Kuzey ve doğu duvarda uzun bir boşluğun içinde kül kalıntıları gözüküyor. Benzeyen durumlara güney ve batı duvarlarda rastlandı. Belki taş duvarların içinde ahşap gövdeler kullanıldı yapının deprem dayanıklılığını yükseltmek için. +277,16m derinlikte duvarlarında önünde bulunun incecik ve yumuşak grili bir sıva tabakası (Locus:7383:279) bulundu. Bazen grili sıva tabakasının üstünde bir veya iki tabaka beyaz veya açık kahverengili bir boya gözüküyor.

Kuyunun aşağı kısmında fazla küçük buluntulara rastlanmıyor. Bir kaç tane taş bıçakların dışında (Fund:7383:278:017 , Fund:7383:278:018, Fund:7383:278:033, Fund:7383:278:043) iki tane ağırşak (ms. Fund:7383:278:047) ve çanak çömlek parçaları bulundu. Bütün buluntular Eski ve Orta Tunç Dönemine aittir. Yapının amacı henüz belli değil. Kuyu olup olmadığı kesin söylenemiyor. Yüksek bir nem oranı olduğu için bir buğday deposu olarak kullanıldığı pek ikna edici değil. Başka bir fikir aklımıza gelmiyor şu anda. Büyük olasılıkla kuyunun son

tabanı gelene kadar beklememiz gerekiyor Kuyunun çizimli, fotoğraflı ve fotoğrammetrili belgelenmesi bittikten sonra dördüncü bir ahşap çerçevesi tel örgüyle beraber monte edildi 2014 yılında planlanan kazının devamı garantilemek için. Yağmur sularından zarar görmemesi için saçtan tekrar bir çatı yapıldı.

08 Samsun OMÜ arkeoloji öğrenciler için ikinci defa bir staj programı (res. 19)

5 ile 15 Temmuz arasında Samsun Ondokuzmayıs Üniversitesinden gelen 10 arkeoloji öğrencisi için Oymaağaç kazı evinde bir staj programı gerçekleştirildi. Kazı Başkan Prof. Dr. R. Czichon yönetmenliğinde üç tane üç kişilik grup kağıt kalem ve fotoğraf makinesiyle Adatepe Köyünde bir günlük bir gezi yaptılar ve resimli bir sunum hazırladılar. Kazı evinde R. Czichon'dan küçük buluntuların bilimsel tanımlanmasını ve bölgenin ETÇ, OTÇ, GTÇ ve Demir Çağı çanak çömleklerin ayrılmasını öğrendiler. Emekli topoğrafi hocası Prof. Dr.-Ing. Theodor Johannsen tarafından makinalarla dört günlük bir topoğrafi kursu yapıldı. Ohio'dan gelen antropoloji doktora öğrencisi Kathryn Marklein antropolojinin çalışma metodları ve hedeflerini anlattı. Viyana'dan gelen paleontolog Herbert Böhm, M.A. kazıda bulunan hayvan kemiklerini anlattı. Kazı okulun bitişinde bütün öğrenciler R. Czichon'la beraber günlük bir gezi yapıp Çorum Arkeoloji Müzesi, Alaca Höyük Kazı ve Müzesi ve Hattuscha-Boğazköy ziyaret ettiler. Bütün kursta Prof. R. Czichon ve arkeoloji öğrencisi Doğukan Durtaş Almanca ve İngilizce dersleri Türkçeye çevirdiler. 2013 Aktüel Arkeoloji Dergisin Kasım Yayında Oymaağaç Kazısının staj programı anlatıyor.

09 Açma 7685'te bulunan hayvan kemiklerin incelenmesi

Viyana Üniversitesinden gelen paleontolog Dr. Günther Karl Kunst 29 Ağustos ile 13 Eylül arasında 51 locuslardan gelen 2978 hayvan kemik parçaları (toplam 6,9kg) inceledi. Çoğu kemik parçaları çok küçük ve hafif'tir. Sadece boş'tan (inek) gelen bir *humerus*-kemiği ve *equus*'tan (at) gelen bir *metacarpus*-kemiği 100 gram'dan fazla'dır. 50 ile 100gram arasında 8 kemik vardı. Onların çoğusu inekleri aittir. Ayrıca domuzdan bir altçene parçası vardı. Ama kemiklerin çoğusu 2 gram'dan daha az ağırlığında oluyor. Fazla çeşitli hayvan türleri rastlanmıyor. Çoğu hayvan kemikleri ev hayvanları, yani keçi ve koyun aittir. Başka hayvanlar çok az rastlanıyor. Demek ki açma 7685'te bulunan hayvan kemikleri insanlardan kullanıldığı hayvanları aittir.

Hayvan türlerin genel bakışı: Ev hayvanları (toplam sayısının yüzde kaç - toplam ağırlığının yüzde kaç) Inek (8,2% – 31,9%); Koyun/keçi (86,4% – 61,95); Domuz (5,3% – 6,3%). Açma 7389 ile kıyaslayınca orada daha fazla inek (55,2%) ve daha koyun/keçi (59%) rastlandı.

Tür	Sayı	Ağırl.(g)	%Sayı	%Ağırl.
<i>Bos</i> (inek)	123	1750,8	8,2	31,9
<i>Ovis/Capra</i> (koyun/keçi)	1293	3401,9	86,4	61,9
<i>Sus</i> (domuz)	80	343,8	5,3	6,3
<i>Equus</i> (at)	4	138,1	0,3	2,5
Büyük ev hayvan	133	523,1	9,1	9,5
Küçük ev hayvan	1485	1250,1	101,8	22,7
Başka memeli hayvan	7	7	0,5	0,1

Küçük memeli hayvan	2	0,2	0,1	0,0
<i>Homo</i> (insan)	23	205,7	1,6	3,7
Kuşlar	10	9,1	0,7	0,2
<i>Testudo</i> (kaplumba)	1	2,4	0,1	0,0
Amfibiyalar	46	3,8	3,2	0,1
Toplam	3207	7636		

Equidae: Sadece 3 locus'tan gelen 4 kemik atları aittir. Locus 7685:032:004'ten gelen iki kemik ata veya katır'a ait bir metacarpus'tan oluşuyor. İki kemik daha büyük olasılıkla atlardan. Başka memeli hayvan: Locus 7685:043:002'de bulunduğu dört kaburga bir köpeğe ait olabilir. 7685:056:002'de bulunduğu bir topuk kemiği ve bir metacarpus ve 7685:141:002'den gelen bir tibia parçası kesinlikle bir tavşana aittir.

Küçük memeli hayvanlar: 7685:139 :002'de bulunduğu iki kol parçalar büyük olasılıkla küçük bir kemirme hayvana ait.

İnsan kemikleri: 11 loci'den gelen 20 tane küçük insane kemik parçaları galiba tahrip olmuş toprak mezarlardan oluşuyor.

Aves/kuşlar: 8 locuslarda 10 kuş kalıntıları bulundu. Kiyaslama koleksiyonu olmayınca kuşların türü belirtilmiyor. 7685:148:002'den gelen bir femur ve bir tibiotarsus parçası bir tavuk'tan gelebilir. 7685:043:002'den gelen bir coracoid ve bir tibiotarsus parçası büyük bir ördek kuşuya ve bir turna aittir. 7685:060:002'de bulunduğu küçük ama sağlam bir tibiotarsus bir ötücü kuşa aittir.

Kaplumba: Bir göbek kabuğu parçası (7685:130:002) büyük olasılıkla *testudo graeca* aittir. Kurbağa: İki loci'de kurba kemikleri bulundu. Locus 7685:137:002'de bile sağlam bir kara kurbağa (*bufo bufo*) iskeleti bulundu.

Tafonimili sonuçları: Koyun ve keçi kemiklerin arasında et taşıyan kemikler, ms. omurlar, kaburgalar ve uzun kemikler, daha fazla oluşuyor. O yüzden çoğu kemiklerin yemek kalıntıları olarak anlaması gerekiyor. Kaburgaların grup halinde rastladığı için karıştırmamış çöpleri gösteriyor. Karıştırmış olsaydı daha fazla dişler ve diş parçaları bulunacaktı. Kesme izinleri fazla gözükmüyorlar. Ama bir kaç kere, özellikle koyun ve keçilerin omurlarda ağır bir bıçak kullanıldığını gösteriliyor (ms. locus 7685:139:002'de). Locus 7685:133:002'de çok sayıda yanmış kemikleri rastlanıyor.

Çalışma izinler taşıyan kemikleri Çalışma izinler taşıyan kemikleri az miktarda bulunuyor, ama delikli ve belki pendantif olarak kullanılmış bir koyun astragalus (7685:055:002) enteresandır. Loci 7685:113:002 ve 7685:137:002'den gelen ince ve düşük kemik parçalardan küçük yuvarlak dilimler veya halkalar kesildi.

10 Açma 7383'te bulunan hayvan kemiklerin incelenmesi

Viyana Üniversitesinden gelen paleontolog Herbert Böhm, M.A. 25 Haziran ile 10 Temmuz arasında 2008 ve 2009 yıllarında 96 locuslarda bulunduğu 3616 hayvan kemik parçaları (toplam 18,68kg) inceledi. Kemiklerin ortalama ağırlığı 5,2 gramdı, yani çoğu kemikleri çok parçalanmış.

Hayvan türleri: Toplam 1736 kemiklerin (48%) hayvan türü ve iskeletteki pozisyonu belirtilmesi mümkündür.

Bos primigenius f. taurus (inek): 343 parça (9,5%)

Ovis orientalis f. aries ve *Capra aegagrus f. hircus* (koyun+keçi): 1093 parça (30,2%)

Sus scrofa f. domestica (domuz): 272 parça (7,5%)

Canis lupus f. familiaris (köpek): 16 parça (0,4%)

Ev ve yabani atlar: 5 parça (0,1%)

Cervidae (geyikler): 10 parça (0,3%)

Lepus europaeus (tavşan): 2 tane (0,06%)

Daha fazla türleri sadece bir kıyaslama koleksiyonla belirtilebilir: *mustelidae*: bir parça (0,02%), *aves* (kuşlar): 6 parça (0,2%), *Bos primigenius* (yabani inek): 6 parça (0,2%), *testudo* (kaplumba): 1 parça (0,02%) ve *rodentia* (küçük kemirme hayvanları): 6 parça (0,2%).

Onun dışında 41 insan kemik parçaları teşhis edildi. Bir kaç defa koyun ve keçi kemiklerin ayırması mümkündü. 47 koyun ve 20 keçi kesin teşhis edildi. 773 kemik parçaları sadece büyüklüğüne göre ayırtılabilir. 1035 (28,6%) parçaların belirtilmesi mümkün olmadı.

Beklediğimiz gibi inek kemiklerin en ağır olduğunu sonuçlandı (6,66kg = 35,6%). İkinci sırada küçük ev hayvanları koyun ve keçi yer alıyor (4,24kg = 22,7%). Üçüncü sırada ev domuzları bulunuyorlar (3,05kg=16,3%). Büyüklüğüne göre ayırabilen kemiklerin ağırlığı 2,23kg 'dır (=11,9%). Belirtilmemiş kemik parçaların ağırlığı sadece 0,936kg (=5%). Domuzlar genellikle küçük yaşta (*immatur* ile *subadult* arasında) kesildi. Inekler genellikle daha büyük yaşlarda (*adult* veya *subadult*) kesildi. Küçük ev hayvanlarda daha değişik bir durum bekleniyor, ama o konuda detaylı bir analiz henüz yapılmadı. 7 kemik ve boynuz parçaları ayırıldı ve küçük buluntu olarak davranıldı. Locus 7383:143:002'de çok sayıda yeni doğmuş veya çok genç (*juvenil*) koyun ve keçi kemik parçaları bulundu. Çoğu yanıldı. Bir kaç kere birleşik kemikleri bulundu, demek ki atıktan sonra karıştırılmamış halinde toprakta kaldı (ms. Locus 7383:88:002 veya 7383:211:004). Locus 7383:120:002'de sağlam bir köpeğin ön ayağı ele geçirildi.

11 Mezar 7484:021:021 ve açma 7686'dan gelen insan iskeletlerin incelenmesi

ABD/ Ohio üniversitesinden gelen doktora öğrencisi Kathryn Marklein 10 Temmuz ile 13 Ağustos arasında mezar 7484:021:021'den gelen ve 2008 yılında bulunan insan iskeletleri inceledi. İlk incelemede 15 insan teşhis edildi. Bu yılın analizlerden sonra 23 büyük (18 yaşından veya daha büyük) ve 4 küçük insan (18 yaşından daha küçük), yani toplam 27 insan belirtildi. 23 büyük insanların sağ *ulnae* veya *ulna* parçaları ve 4 küçük insanların parmak kemikleri bulundu. Leğen kemikleri sağlam olduğu için 12 erkek ve 10 kadın ayırtılabilir. Bir insanın cinsiyeti belirtilmedi. *Pubic symphyses* (Todd and Suchey-Brooks) ve *auricular* yüzeye (Lovejoy et al.) göre büyük insanların yaşı 17 ile 60 yaşında arasında değişiyor. Büyük kadınların arasında hem genç (17-21 yaşında) hem yaşlı (60'tan daha büyük) kadınlara bulunuyor. Ona karşı çoğu erkekler 30 ile 50 yaşında oldu. Çocukların arasında iki erkek kesinleştirildi. Dişlerin duruma göre onlar 4,5 ile 6,5 yaş arasında ve 4 ile 6 yaş arasında olması gerekiyor. Bu çocuklar yan yanında gömüldüler. Üçüncü çocuk 15 yaşında veya daha küçüktü. Dördüncü çocuk doğmamış bir bebektir. Kemiklerin karışmış halde olduğu için doğmamış bebeğin annesi maalesef belirtmek mümkün olmadı.

Mezarda bulunan insanların bir süre hastalıkları vardı. K. Marklein diyor ki "Osteoarthritis

was observed across all middle to older adults and across all regions of the skeleton: temporomandibular joint, intervertebral facets, ribs, shoulder, elbow, wrist, hand, hip, knee, ankle, and foot. At this point, there does not appear to be a sex bias associated with osteoarthritis distribution. However, the commingled state of the remains may underestimate the intrapersonal occurrence of osteoarthritis. This issue will hopefully be resolved with further analyses of data. Osteoarthritis, especially in the case of many of these individuals (expressed as eburnation, bone-on-bone wear) would have manifested painfully in day-to-day life and significantly impacted movement. Evidence of trauma was observed in an adult male (shoulder injury), adult female (fall on knee), and young adult female (fall on ischial tuberosity). These, and other instances of trauma, in no way suggest *perimortem* interpersonal violence. Traumatic lesions appear to be the result of unintentional falls/trips. Intervertebral disc disease and rotator cuff disease were also discovered among the 27 individuals, albeit in lower frequencies as most individuals died prior to 50 years. These conditions (IVD and RCD) are primarily associated with natural joint degeneration with age. Of the 23 adults no rigorous lifestyle seems to have predisposed shoulder and vertebral joints to premature degeneration.”

Açma 7484’ten gelen iskeletlerin incelemesinden sonra Kathryn Marklein açma 7686’da çıkan mezarları temizlemeye başladı. İki hafta içinde üç mezarın iskelet kalıntıları *in situ* analiz edildi. Mezar 7686:006:001 ve mezar 7686:012:001’de sadece kafa taşı ve göğüs kemikleri bulundu. Birinci mezarın insani dış duruma ve kemiklerin inceliğe göre genç kadın olarak çıktı. Kalın kemiklerine göre ikinci mezarın iskeleti bir erkeğe aitti.

Mezar 7686:010:001’de bulunan iskelet büyük bir erkeğin mezarıydı. Herhangi bir hastalığın izleri görülmedi. Açma 7686’da bulunan öbür mezarların iskeletleri 2014 kazı sezonunda analiz edilecek.

Roma Dönemine ait ve dört toplu mezarlardan (7384:009, 7484:021, 7385:018 and 7385:019) gelen 14 insanın 23 dış toplandı. Ölen insanların hastalıkları öğrenmek için Tübingen Üniversitede çalışan Dr. Kirsten Bos ve Dr. Johannes Kraus’dan özel ve sadece Tübingen’de yapılan bir DNA analysis yapacaklar. Altı tane Roma Dönemine ait toplu mezardan salgın bir hastalığı tahmin edebilir, ama şimdiye kadar iskeletlerde herhangi bir işaret gözüküyor.

12 Paleobotanik incemeleri (res. 20-21)

Tübingen Üniversitesi paleobotanik enstitüsünden gelen Alexander Weide Oymağaç kazı evinde 2013 yılında flotasyon makinesinden geçirdiği yanmış tohumları incelendi. Genellikle uygun locuslardan 30 litre toprak alıp flotasyon makinesinden geçirildi. Seçilmiş botanik malzemelerin arasında meyveleri, tohumları ve onların parçaları bulunuyordu. Kiyaslamak için gerekli yayınları olmadığı için sadece bir kısım incelendi. O yüzden aşağıdaki sonuçları geçici olarak düşünülmesi gerekiyor. Toplam 5 numune analiz edildi. Onlar Demir Çağı dönemine aittir. İki kategori ayırıyor: tarımsal bitkiler ve yabani bitkiler. Tarımsal bitkilerin arasında hububatlar en fazla rastlanıyor, özellikle arpa, çıplak buğday, *einkorn* ve *emmer*.

Baklağillerin çeşitleri daha az rastlanıyor: mercimek, burcak, tohum-bezelyesi ve büyük olasılıkla gerçek bezelye. Onun dışında incir, zeytin ve üzüm bulundu. Yabani bitkilerin arasında bir kaç tane tipik yabani tarla otları bulunur, ms. „*Labkraut* (*Rötegewächse*), *Ampfer* ve/veya *Vogelknöterich* (*Knöterichgewächse*) ve *Acker-Steinsamen* (*Raublattgewächse*), *Lolch* (*Süßgräser*) ve *Gänsefuß* (*Fuchsschwanzgewächse*).“ Başka yabani bitkiler şudur: „*Leimkraut*

(*Nelkengewächse*), *Kronwicke* (*Hülsenfrüchtler*), değişik *Trespen* (*Süßgräser*) ve *Sauergräser*". Bulduğu bitkileri daha önce Dr. Simone Riehl'dan keşfettiği bitkileri benziyor. Yeni bitkileri görünmedi.

13 Çanak çömlek ilgili çalışmaları (res. 22-23)

2013 yılında çanak çömlek çalışmaları çeşit bilim adamlardan devam edildi. İç Anadolunun Eski Tunç dönemine ait çanak çömlekleri araştıran Doç. Dr. Jan Bertram açma 7383'ten gelen yeni malzemeleri gözüyle baktı, Prof. Rainer Czichon Hitit seramiğin şekil katalogu genişletti ve Atatürk Üniversitesinden gelen öğretim görevlisi Mehmet Ali Yılmaz doktora tezi için Demir Çağı çanak çömlekleri inceledi: „Oymaağaç 2013 kazı sezonu Demir Çağ çanak çömleği üzerine çalışmalar 01.07.2013-04.08.2013 tarihleri arasında gerçekleştirildi. Atatürk Üniversitesi Arkeoloji Bölümünden Gülşah Öztürk depo çalışmaları ve çizimlerin yapılmasında yardımcı oldu. Çalışmalar 2012 yılında bir kısmına bakabildiğimiz 7383 plan karesinde başladı. Diğer çalışılan alanlar 7384, 7385, 7483, 7785, 7786 no.lu plan karelerdi. Bu alanlardan toplam 360 parça seramik yıkandı, etiketlendi, çizildi, bilgileri alındı ve fotoğraflanıp kazı evi deposuna kaldırıldı. Corel Draw programıyla dijital ortama aktarılan el çizimlerinin Oymaağaç Höyük veri tabanına giriş işlemleri devam etmektedir. Ayrıca bu yıl doktora tezi kapsamında değerlendirilen tüm seramikler seçildi. 7284, 7285, 7389, 7486, 7487, 7587, 7588, 7685, 7785 no.lu plan karelerin farklı locuslarından toplam 274 parça seramik Atatürk Üniversitesi'nde çalışılmak üzere ayrıldı. Samsun Müze Müdürlüğünden izin alındı ve seramikler Atatürk Üniversitesine götürüldü. Bu seramikler çizim, fotoğraf gibi çalışmaların ardından 2014 yılında Müze Müdürlüğüne teslim edilecektir.“

14 Deneyisel arkeoloji ve seramik teknoloji (res. 24-27)

Eylül 2013 çanak çömlek ustaların Horst Wolter ve Lieselotte Kutsche yardımıyla Eski Çağ seramik teknoloji gelişmesinin belirtilmesi devam edildi. Özellikle Demir ve Geç Tunç Çağın kapları ortaya koyuldu. Hem orijinal buluntuları incelendi hem kompleks kapların kopyaları yapıldı. Mesela Lieselotte Kutsche Hitit bir „pilgerflasche/pilgrimflask“ ve Hitit bir boğa kafalı riton yeniden yaptı ve adım adım fotoğraflarla belgelendi. Ayrıca tipik Hitit tabakların yapı tekniği araştırıldı. Dönen çark değil toprağın içinde duran bir kalıp kullanıldı ve çarpıcı bir sonuç ulaşıldı. Bu metod hiç tanımayan bir metod'tu, ama Hitit tabakaların şekili ve yeni yapıldığı tabakaların şekili kıyaslayınca çok büyük bir benzerlik gözüküyor. Belki gerçekten Hitit ustalar çok sayıda yapan tabakalar için basit bir toprak kalıbı kullandılar. Bütün yeni yapılan seramikleri düzeltilmiş fırında pişirildi. Kullanılan bir termometreye göre 800 derece'den fazla ulaşıldı. Ama eğer fırından çıkan seramikleri Hitit Çağda kullanılan seramikleri benzetirse jeolojili bir analizden belirtilmesi gerekiyor.

Onun dışında seçilmiş çanak çömlek parçaların rengi hem Munsell Chart'la hem Prof. Robert Sobott'un Minolta CR 300 kromametreyle ölçüldü. Sonuç olarak her kazı'da kullanılan ve topraklı renkler için yapılan Munsell Chart tam uygun olmadığını gösterildi. Bazen Munsell Chart'ın renkleri tam doğru oluyor, bazen doğru rengi iki veya üç Munsell renklerin arasında oluyor. Munsell Chart'ın sonuçları çeşitli koşulları bağlıdır: günün zamanı (sabah, öğle, akşam), ışık durumları ve Munsell Chart kullanılan insanın tecrübesi. 10 kişi katılan bir dene-

mede sadece bir kişi tam doğru bir sonuç aldı. Bu kışı en tecrübeli ve en uzun zaman çanak çömleklerle uğraşan kıştıydı. Demek ki bir kromametre nin sonuçları en iyisidir, ama çok pahalı olduğu için devamlı arazıda kullanılmıyor. Ama eğer tecrübeli bir insan bir Munsell Chart kullanırsa yanlış kararların riski azaltır.

15 Alman ve Türk jeologların işbirliği

Oymaağaç Höyükte ve Trabzon Karadeniz Teknik Üniversitesinde gerçekleştiren beş günlük bir toplantıda (11.-16.09.) Almanya'dan gelen jeolog Prof. Robert Sobott ve mineralog Dr. Irene Sobott ve Trabzon'dan gelen Türk jeolog Prof. Dr. Burhan Sadıklar Oymaağaç Höyüğün seramik teknoloji araştırmak için yakın bir işbirliği kararlaştırdılar. Beraber KTÜ'de laboratuvarlar ziyaret ettiler ve oradaki analiz imkanları tartıştılar. En iyi sonuçları almak için bazı analizler Trabzon'da ve mümkün olmayan analizler Almanya'da yapılacağını düşünülecek. Ayrıca Türk ve Alman jeologları kazıda bulunan taş buluntuların taş türüsü belirttiler ve çanak çömlek ustaların fırın denemeler için fikirler verdiler.

16 Açma 7586'nın kazı sonuçları (res. 28-30)

Jeofizikli sonuçlara göre Silvio Reichmuth, M.A., tarafından kazıldığı açma 7685 Hitit Mabedin büyük avlusunda etkileniyor. 2013 yılın kazı hedefi olarak Hitit avlusunun üst tabaka ulaşmaya belirtildi. Çünkü önümüzdeki yıllarda avlunun içinde bir stratigrafi açma yapıp Hitit mabetin yapı tarihi öğrenmeye çalışacak.

Ama ilk olarak yoğun Roma-Bizans dönemine ve Demir Çağı ait kalıntıları araştırılması gerekiyordu. Açmanın doğu kısmıda, yani açma 7586 ile açma 7686 arasında olan bölgesinde iki toplu mezar (Locus grubu 0019 ve 0020) ortaya çıkarıldı. Yüzeyde rastlanan bağımsız insan kemikleri erozyondan ve tarımdan tahrip edilmiş mezarların kalıntıları olarak saptanması gerekiyor. Mezarların dışında çok sayıda (en az 14 tane) tespit edilen Demir Çağı çukurları Hitit Mabedin duvarları ve avlunun dolgusu etkileniyor. Bir kaç kere çukurları iç içine kesiliyorlar, ms. çukur locus 7586:008 çukur locus 7586:012'den kesiliyor ve ikisi üçüncü bir çukurdan (Grube locus:7586:010) kesiliyor. „Çukur çiftleri“ 7586:004/7586:006 ve 7586:021 /7586:023 ve 7586:014/7586:027 içi içine kesiliyorlar ve kesmeden oluşan delik bir kapak ile kapatıldı. Çukur locus 7586:002 taş ve seramik deposu olarak adlandırılıyor. Genellikle Demir Çağı çukurları Hitit Mabedin avlu dolgusunun yumuşak toprağın içine kazıldı. Avlunun toprak dolgusunun kalılığı en az 0,7 metredir ve çeşit tabakalardan oluşuyor. Tabakaların dökme tarihi henüz belli değil. Açmanın kuzeydoğu tarafta avlunun tabakalar Hitit Mabedin en yeni duvarları dokunuyorlar. Locus 7586:082'de daha eski bir mabetin mimarısı keşfet edildi.

17 Açma 7686'nın kazı sonuçları (res. 28, 31-33)

Açma 7686'da Innsbruck Üniversitesinin master öğrenci Veronika Haupt ile Berlin Üniversitede arkeoloji okuyan Türk öğrenci İbrahim Halil Yaşar ve Danimarkalı öğrenci Toke Hansen'le beraber çalıştı. Yüzeyin hemen altında iki toplu mezarın kalıntıları ele geçirildi. Locus grubu 0020 doğu-batı uzanan bir taş mezarıdır: 2,85m uzun, batıda 1,95m ve doğuda 2,10m

geniş'tir. İç ebatları 1,88 x 1,05 metredir. Onun derinliği 0,52 metredir, ama mezar locus: 7585:009 ile kıyaslanırken açma 7686'daki mezarın orijinal derinliği daha fazla olması gerekiyordu. Höyükte tarım yaparken mezarın üst kısmı tahrip edilmişti. Mezarın durumu çok kötüydü, ama yinede 22 iskelet teşhiş edildi. Bu mezar tepedeki nekropolün içinde farklı bir rol oynuyormuş, çünkü şimdiye kadar hiç rastlanmayan küçük buluntuları elimize geçirildi, ms. bronz ve demirden yapılmış yüzükler, bilezikler ve küpler. Ayrıca göğüste (kalpta?) tespit edilen yanmış kaburgalar çok enteresan'dır ve özel bir ritüel işaretliyor. Mezar tabanının altında Hitit Mabedin kerpiç duvarları çıkmaya başlıyorlar, demek ki Roma mezarı Hitit duvarın üstünde yapıldı.

İkinci taş mezarının (Locusgruppe 0019) ebatları 2,60 x 1,20m (dış ölçüleri) ve 1,88 x 0,92m (iç ölçüleri). Derinliği 0,41 metre'dir. İçinde 5 iskeletin karmakarışık kemikleri bulundu. Bir iskeletin yanında altın telden yapılmış bir küpe (7586:032:003) vardı. Taş mezarların dışında tahrip edilmiş toprak mezarların kalıntıları rastlandı. Bazen ayaklar, bazen kafa tası yoktu, bazen kemikler tamamen karışmıştı (7686:010, 012,014, 016, 025, 043, 046). Bütün mezarlar fotoğrammetriyle belgelendi. Kemiklerin analizi 2014 kazı sezon için planlandı. Mezarların dışında 2,0 x 1,8m boylu ve Geç Demir Çağı ait bir çukur tespit edildi (Locus:7686:034). Bütün açmada bulunan kalın taş-kerpiç-duvarları Geç Tunç dönemine ait. Jeofizikli araştırmaların sonuçlara göre Hitit Mabedin doğu tarafta bulunan bir odasına ait olması lazım. Kare şeklinde bir odanın içinde ilk defa basılmış kılden yapılmış bir taban bulundu (Locus 7686:051). Odanın kuzeybatı duvarın arkasında dar bir oda daha var. İçinde belki çatı katı giden ahşaplı bir merdiven vardı.

18 Açma7585'nin kazı sonuçları (res. 28, 34-41)

Açma 7585'in kazıları arkeolog Dr. Pavol Hnila ve öğrenci Melanie Weber'den yönetildi. Öbür açmaları gibi otların altında çeşit mezarlar çıktı: iki taş mezar, iki taş ve tuğla çerçeveli mezar, üç tuğla mezar ve iki toprak mezar. Mezar eskiden düzeyde gözüktü yoksa bir birine engelecekti. Kıyaslamaları nedeniyle taş mezarları Geç Helenistik-Roma ve toprak mezarlar Bizans Dönemine ait olması gerekiyor. Mezar Locus:7585:009 fazla tahrip olmadığı için baya sağlam kaldı. Onun duvarları beyaz sıvayla büyük ve düşük taşlardan (en büyük olan 0,75 x 0,41 x 0,94m) yapılmıştı. Mezarın iç ölçüleri 1,75m (uzunluk) x 0,90m (genişlik) x 0,92 metre'dir (derinlik). Temizlediği zaman 18 kırıklı kemik olan iskelet teşhiş edildi. Ama antropolojili bir analizden sonra daha fazla insan çıkabilir. Çoğu insanların yanında herhangi bir buluntu yoktu. Sadece bir kaç iskeletlerinde yüzükler ve küpeler görüldü (Locus:7585:010). Eğer bütün insanlar aynı zaman veya çeşit zamanlarda gömüldüyse kesin söylemez. Bazen iskeletlerin arasında bulunan bir toprak tabaka ikinci hipotez destekliyor. Ayrıca kalp bölgesindeki yanmış omurlar ve kaburgalar tespit edildi. Daha kötü durumda iki metre güneyde bulunan taş kutu mezar 7585:016 oldu. Bir (?) insanın iskelet parçaları çok karışmıştı ve hiç buluntu rastlanmadı.

Üç tuğla mezar tespit edildi. Mezar 7585:020 Geç Tunç Dönemine ait kerpiç duvarların içine kazılmıştı. Bir iskelet çatı şeklinde 10 tuğladan kapatıldı. Ayrıca kafa ve ayak bölgesi iki tuğladan kapatıldı. Tuğlalar taşlarla yerde sağlamlaştırıldı. Dört tuğlanın rölyöflü bir dekor var. Sirt üstünde duran ve kafası güneybatıya çeviren insane büyük olasılıkla bir erkek oldu. Mezarın 7585:020 hemen yanında ikinci ve aynı şekilde yapılan bir erkeğin mezarı bulundu

(7585:024). Yan yanında aynı mezar tipte gömülen erkeklerin arasında mutlaka iyi bir bağlantı vardı (kardeşler, akrabalar, dostlar?).

Üç metre mesafesinde tuğla ve *pithos* parçalardan yapılmış bir çocuk mezarı (7585:013) bulundu. Sadece kafa taşı, üst vücut ve uyluklar sağlam kaldı. Buluntuların eksikliği Bizans Dönemi için tipiktir. Genel olarak tuğla mezarları 12/13 yüzyıla kadar kullanıldı (ms. Bergama'da), ama Oymaağaç Höyüğü'nün tuğla mezarları büyük olasılıkla Erken Bizans dönemine tarihlenmesi gerekiyor, çünkü Geç Helenistik-Roma Dönemine ait taş mezarları engellemiyorlar.

Mezar Locus:7585:046 Geç Tunç Dönemine ait bir kerpiç duvarın içine sokuldu ve taşlarla, tuğla parçalarla ve büyük bir taşla işaretlendi. Mezarda büyük olasılıkla bir kadın gömüldü. Kullanılmış rölyef dekorlu tuğlalar Bizans Dönemi için karakteristik'tir. Hemen güneydoğusunda benzeyen bir mezarın (Locus:7585:065) kalıntıları bulundu. İskeletten sadece kafa taşın parçaları ve bir diş sağlam kaldı. İki mezar toprak mezarları olarak sınıflandırıldı, çünkü herhangi bir strüktür görünmedi. Yuvarlak bir çukurda genç bir kızın iskelet Locus:7585:040 bulundu. Bir metre mesafesinde mezar Locus 7585:055'te sert ve killi bir toprağın içinde bir kadın gömüldü.

Sekiz tane Geç Tunç tabakaları kesen ve tuğla mezarlardan kesilen çukurları Demir Çağı dönemine aittir. Mezar locus:7585:046 çukur locus:7585:051 kesiyor, mezar locus:7585:020 çukur locus:7585:059 kesiyor ve mezar locus:7585:040 çukur locus:7585:057 kesiyor. Üç çukur içinde bulunduğu seramiğe göre Geç Demir Çağı ait (locus:7585:059, locus:7585:047, locus:7585:057). Kalan çukurlar için detaylı bir tarih henüz söylenemiyor (locus:7585:006, locus:7585:034, locus:7585:063, locus 7685:167). Çoğu çukurların içinde taşlar ve çöp, özellikle çanak çömlek parçaları, hayvan kemikleri, kül ve kömür parçaları bulundu, ama başlangıçta büyük olasılıkla depolar olarak kullanıldı. Çukur locus 7585:059 içinde kuru otlu bir kaplama işaretleyen beyaz ve organik başkaları gözetlendi. Aynı çukurun tabanında bir domuz yavrusunun iskeleti bulundu. Ne olarak kullanılmıştı, yanı çöp, et deposu veya adak olarak, kesin söylenemiyor.

Jeofizikli sonuçlara göre (res. 38) Hitit mabetin girişi açma 7585'te bulunması gerekiyor.

Fakat onun kazısı zor oldu, çünkü değişik yapı tabakaları ait olan üç çeşit duvar ortaya çıktı: bir kerpiç duvarı, bir taş duvarı ve hem taş hem kerpiç'tan yapılmış bir „konglomerat“-duvarı. Mabetin güneydoğu bölgesindeki duvarlar „konglomerat“-duvarlardan oluşuyor (res. 39).

Aynı zamanda güney-batılı ve orta duvarı yapıldı. Yedi tane hem yanmış hem yanmamış kerpiç duvarın tarih henüz bilinmiyor. “Konglomerat“-duvarların yakın olan kerpiç duvarları ağır yanmıştı, uzak kalan duvarları az yanmıştı. Paralel olan kerpiç duvarlar no. 1 ve 2 yanmamışlar. Kerpiç duvar no. 3 her taraf görünmüyor. Kerpiç duvar no. 4 de yanmamış ve orta duvarın devamı olabilir. Kerpiç duvar no. 5'in sınırları kesin gözükmüyor. Kerpiç duvar no. 6 tamamen yanmış ve duvarın içinde iki tane direk delikleri oluyor (locus:7585:086 ve locus:7585 : 087). Direk delikleri ve kerpiç duvarı aynı tarihte çünkü kerpiç tuğlaları mahsus yuvarlak şekillendi. Büyük olasılıkla üç direkli bir giriş düşünülmesi gerekiyor. Kerpiç duvar no. 7 duvar no. 1'le bir köşe yapıyormuş, ama onların köşesi Demir Çağ'lı bir çukur'dan tahrip edildi. Tek sıralı taş duvarlar locus:7585:061 ve locus:7585:105 büyük olasılıkla kilit duvarları olarak çalıştılar. Güneydoğu duvar ile kerpiç duvar no.1 arasında olan odanın yarısı temizlendi. Onun doğu ve batı duvarları sıvalandı, doğu duvarı bile beyaz boyalandı. Beyaz kireçli tabanda bir kaç tane minyatür kapları, kemik ve kömür parçaları bulundu. Onlar belki

ritüelli bir amaç için kulanıldılar. Bir zamanda odanın ömürü bitirildi ve dolduruldu. Hitit mabetin girişi nasıl olduğunu henüz kesin söylenemiyor, çünkü mabetin yapı tarih araştırması hala başlangıçta. Şu anda üç yapı tabakalar tahmin ediyoruz. En eski tabakada simetrlili bir giriş olduğunu düşünülüyor (res. 40), ama henüz bir taban bulunamadı. İkinci tabakada kerpiç ve konglomerat duvarlar yan yanında kullanıldı. İki dar koridorlar arasında kullanılmamış bir oda varmış. En yeni tabakada bütün giriş bölgesi daha yüksekti. Belki bir rampa, belki bir merdiven, belki üç direkli bir giriş vardı (res. 41).

19 Kazı alanları koruması (yayılı 214967 yazınız 12 Kasım'dan)

Geçen yıllar gibi açmaların profilleri, mabetin ve çukurların duvarları kum çuvallarıyla güçlendirildi. Alman restoratörlara göre kum çuvalar geçici olarak en iyi koruma metodu' dur. 2012 temizleme çalışmaların sırasında kum çuvarlarla korunmuş hassas kerpiç ve konglomerat duvarların durumu mükemmel olduğunu gösterildi. 3-4 yıl, yanı Hitit mabetin yapı tarihi tamamen araştırılıp ve belgelemekten sonra, alternatif bir çözüm bulunması gerekiyor. Oymağaç Höyük'te çalışan mimarlar ve mühendisler uzun vadeli ve uygun bir koruma konsepti hakkında bir kaç yıldan beri düşünüyorlar. Tünel ve kuyudaki sağlamlaştırma metodları o konuda'da değerli tecrübeleri ve fikirleri veriyorlar. 2009 ile 2011 yılların arasında bile Kassel ve Berlin Teknik Üniversitelerde mühendis öğrencilerden Hitit Mabete uygun bir çatı ilgili fikirler verip modeller yapıldı.

20 Küçük buluntuları (res. 42-50)

Toplam 123 küçük buluntuları envanterlik ve etütlük olarak Samsun Arkeoloji Müzesine götürüldü. Onun dışında bir süre dekorlu çanak çömlek parçaları ve taş alet parçalarla kazının deposuna saklandı. Bütün buluntuları profesyonel restoratörlerden (Ariane Brückel ve Simone Korolnik) temizlendi ve restore edildi, sanatçımız Maria Pizzinini'den çizildi ve Dr. Henning Marquardt'tan fotoğraf çekildi. Fotoğraf çekerken yeni bir teknik kullanıldı. Bütün buluntular ön taraftan arka tarafaya kadar çok net görünüyor. Bu hedef ulaşmak için her obje için onlerce fotoğraf çekip bilgisayarda birleştirildi.

Romalı taş mezarlarda bulunan 12 sağlam ve parçalanmış bronz küpe, altı sağlam ve parçalı yüzük, iki gümüşlü boncuklu küpe ve bir tane altın telli bir yüzük çok özel buluntulardır, çünkü tepedeki nekropolda ilk defa çok sayıda değerli süsler elimize geçti (res. 42-45). Kırmızı kireç taşlı ve blok şekilli bir mühür'de çok enteresandır (res. 46a-b). Ön tarafta Kuruntaya hatırlatan bir geyik motifi ve arka tarafta mısırlı hiyeroglifler benzeyen motifler görünüyor (res. 47). Hangi dönem olursa sanat tarihi bir analiz olmayınca henüz söylenemiyor. Mühür damgalı bir kil kapagı zengin bir dekor taşıyor (7586:069:008). Bir kaç luvi hierogliflerin etrafında değişik hayvan grupları bulunur, ms. bir ağacın simetrlili sağ ve sol tarafta duran hayvanları çok net gözüküyor.

İki büyük ve iki küçük çivi yazılı tablet parça (7585:029:013,014; 7586:013:006; 7886:019:004) Neriğin tarihi için önemlidir, çünkü iki kere "dahanga"dan bahsediyor (res. 48a-d).

"Dahanga" Nerik hava tanrı mabetin içinde kutsal bir bölümdü. "Dahanga" sadece Nerik metinlerde rastlanıyor. O yüzden Oymağaç Höyük = Nerik hipotezi 95% kesindir. Heykel olarak bir idol (7586:001:006) ve bir hayvan aplikasyon (7586:001:011) sayabilir. Ayrıca bir

bronz okucu (7585:005:007), üç bronz iğne ve iki bronz keski parça (7586:067:008, 7586:024:004; res. 49a-b) ve 33 sağlam ve parçalı minyatür kapları (res. 50) değerli küçük buluntu olarak sayabilir. İki küçük konik taş oyun taşları olarak kullanabildi. Hitit dönemine ait küçük buluntuları genellikle *in situ* değil, Demir Çağı çukurlarında bulundu.

21 Misafirler

4 Temmuz Samsun Valisi Sayın Hüseyin Aksoy, Samsun İl Kültür Müdür Yüksel Ünal, Vezirköprü Kaimakam Mahmut Kaşıkçı ve Belediye Başkan Sefer Edis Oymağaç Kazısı ve kazı evi ziyaret ettiler. Bir powerpoint sunumdan sonra R. Czichon tüneldeki çalışmaları gösterdi ve kazı evinde çay ve ev pastası ikram etti. 4 Ağustos Tübingen Üniversitesinden gelen Prof. Dr. Peter Pfälzner 15 kişilik bir öğrenci grupla beraber Oymağaç kazısına ziyaret etti. 20 Ağustos'ta Samsun Arkeoloji Müzesinin Müdürü Muhsin Endoğru kazının gelişmeleri hakkında bilgi aldı. 24 Ağustos Samsun Koruma Kurulunun Müdürü Menderes Alan Tünel Kazısı ziyaret etti ve Prof. R. Czichon ve Prof. W. Dahmann ile tüneldeki tahrip duvar kısmı hakkında tartıştı. 1 Eylül Samsun'dan gelen 30 öğretmen kazı alanı ziyaret etti. 5 Eylül Erzurum'a dönerken Doç. Dr. Birol Çan Oymağaç Höyüğü ve kazı evi ziyaret etti. 20 Eylül Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlükten gelen Sayın Zülküf Yılmaz kazımız kısaca ziyaret etti. Aynı gün Prof. Doris Prechel ve Prof. Gerfried Müller Mainz Üniversitesinden geldiler. Akşam saat altı buçukta Prof. R. Czichon Samsun AKP Milletvekili Prof. Dr. Tülay Bakır'la Vezirköprü kent parkında buluştu ve Samsun ilindeki turizm potansiyeli hakkında konuştu. Onun dışında TRT ve Anadolu Ajans'ın muhabiriler R. Czichon'le çeşitli röportajlar yaptılar.

22 Prof. Dr. Tülay Bakır'la beraber Hititlerin izinleri takip eden bir Kültür Gezi

Cumartesi 5 Ekim'de Prof. R. Czichon Samsun AKP Milletvekili Prof. Dr. Tülay Bakır'dan bir günlük bir Kültür Geziye ziyaret edildi. Sayın Milletvekilin ve onun danışmanların dışında Tayyip Erdoğan Üniversitesinin öğretim görevlisi Dr. Ali Güveloğlu, Muhsin Endoğru, Uğur Terzioğlu, İl Kültür Müdürün Vekili, TRT ve Anadolu Ajansın muhabiriler ve Bafra, Kolay ve Vezirköprü'nün yerel siyasetçiler katıldılar. Bafra Müzesi gezdikten sonra İkiztepe ve Asarkale gezildi. Pontus Dağların geçtikten sonra Adatepeki tarihi çamaşırhane ve Oymağaç Höyük ziyaret edildi. Kazı Evinde Vezirköprü Belediye Başkan Sefer Edis Vezirköprü'nün kütüphanesi taşıp ve onun yerinde bir yerel müze yapabileceğini söyledi ve büyük bir alkış aldı. Günlük turu Vezirköprü'deki Taşhan restoranda bir akşam yemekle bitirildi. (<http://www.sabah.com.tr/Turizm/2013/10/10/hititlerin-5-bin-500-yillik-tarihi-yolu-turizme-kazandirilacak>)

23 Bilimsel konferanslar ve afişler

Mayıs sonunda Muğla gerçekleştirilen Kazı Sonuçları Toplantısında R. Czichon Oymağaç Projesinin 2012 sonuçları hakkında bir sunum yaptı.

25 Haziran paleontolog Dr. Karl Günther Kunst Haifa'daki 11 ASWA miting'de „High-resolution faunal data from settlement horizons at Oymaağaç Höyük (Turkey)” adlı bir konferans verdi.

26 Kasım'da Prof. Dr. R. Czichon ve Dr. H. Marquardt Münih Üniversitesindeki Önasya Arkeoloji ve Asirioloji Enstitüsünde „Von Nerik nach Neoklaudiopolis mit einem Beitrag zur Datentechnik“ adlı bir sunum yaptılar.

24 Yayınları

M.A. Yılmaz, Vezirköprü/Oymaağaç Höyük Arkeolojik Eğitim Programı, Aktüel Arkeoloji Dergisi, Kasım-Aralık 2013 / 36, Sayfa 16.

R. Czichon, Beitrag für den von Yapı Kredi herausgegebenen Hethiterband in türkischer und englischer Sprache (makale kasım 2012 verildi)

Fox SC, Marklein K. 2014. Primary and secondary burials with commingled remains from archaeological contexts in Cyprus, Greece, and Turkey. In: Osterholtz AJ, Baustian KM, Martin DL. Commingled and Disarticulated Human Remains. New York: Springer, 193-211.

R.Czichon/J. Klinger/T. Bekker-Nielsen (eds.) „Von Nerik nach Neoklaudiopolis 2005-2013 – Ein Zwischenbericht/Nerik'ten Neoklaudiopolise 2005-2013 – Bir Ara Rapor“ (2014 yayınlanacak).

25 Web sayfa (*open access* prensipi)

Kazı alanın haritası ve jeofizik haritası, bütün küçük buluntuları, bütün locusları ve bütün açmaların son raporları web sayfamızda bulunur ve kullanılabilir:

www.nerik.de

Res. 01: Oymaağaç kazı ekibi 2013

Res. 02: Alman ve Türk işçiler beraber

Res. 03: Kazı evinin birinci kat

Res. 04: Kazı evinde yeni bir oda

Res. 05: Kazı evinin yeni tuvaletler ve duşlar (kadın bölümü)

Res. 06: Yeni danışma tabelalar

Res. 07: Prof. Th. Johannsen (*1939) tünelin ölçüleri yaparken

Res. 8: Tünel'in son durumu

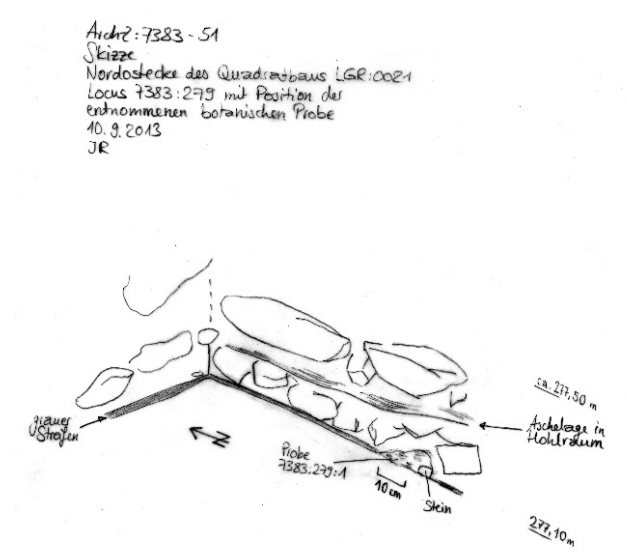
Res. 09-10: Tünelin sağlamlaştırması çelik ve ahşap malzemeleri (Mühendis Dr. Günther Brem)

Res. 11-13: Tüneldeki sağlamlaştırma çalışmaları

Res. 14-15: Kuyunun son durumu, dördüncü ahşap çerçevesi yaptıktan sonra

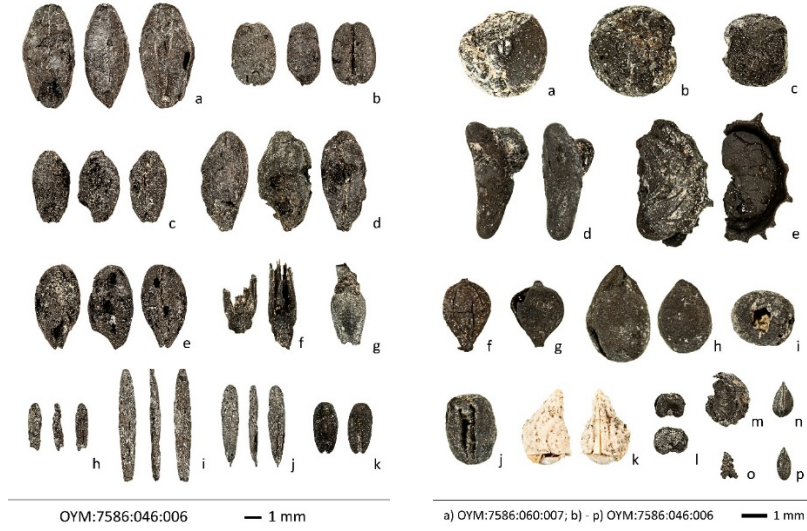
Res. 16-17: Kuyun kenarındaki kül ve sıva kalıntıları

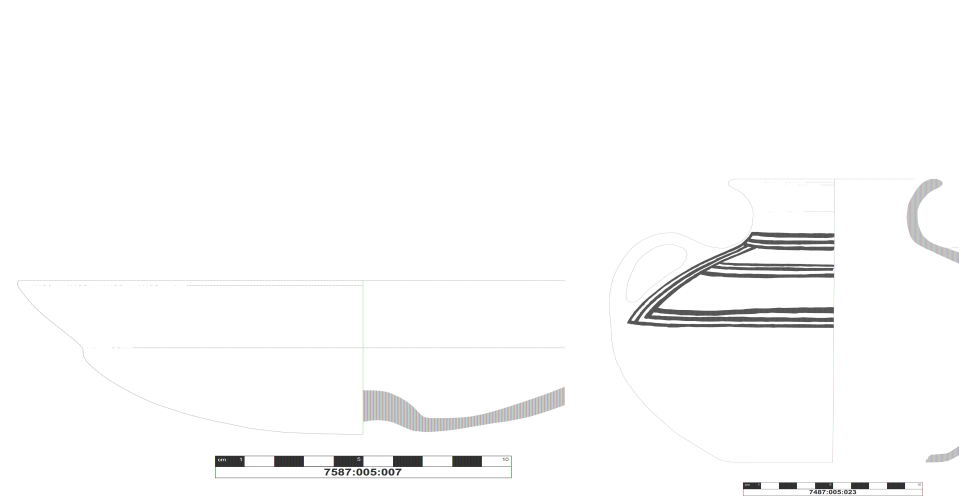
Res. 18: Kuyu kapatıktan sonra programı

Res. 19: Ondokuzmayıs ve Hacettepe öğrenciler için yaptığı staj

Res. 20-21: Paleobotanik malz., özellikle yanmış tohumları
Yılmaz)

Res. 22-23: Geç Demir Çağı tabak ve kap (çizim: Mehmet Ali
Yılmaz)

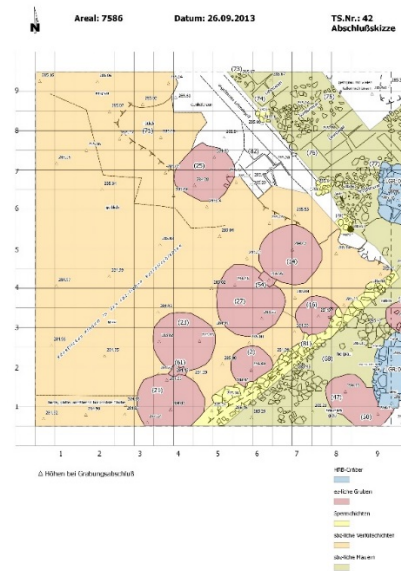

Res. 24-25: Seramik teknoloji ve deneysel arkeoloji

Res. 26-27: Seramik teknoloji ve deneysel arkeoloji

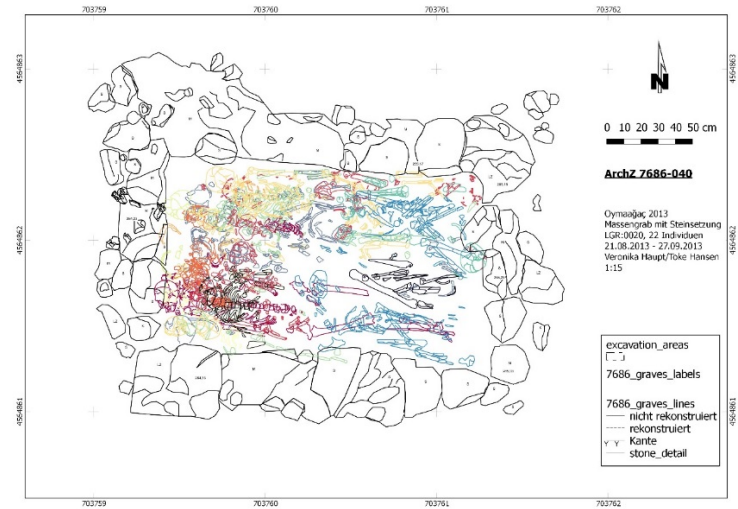

Res. 31: Açma 7686'nin Hitit duvarları

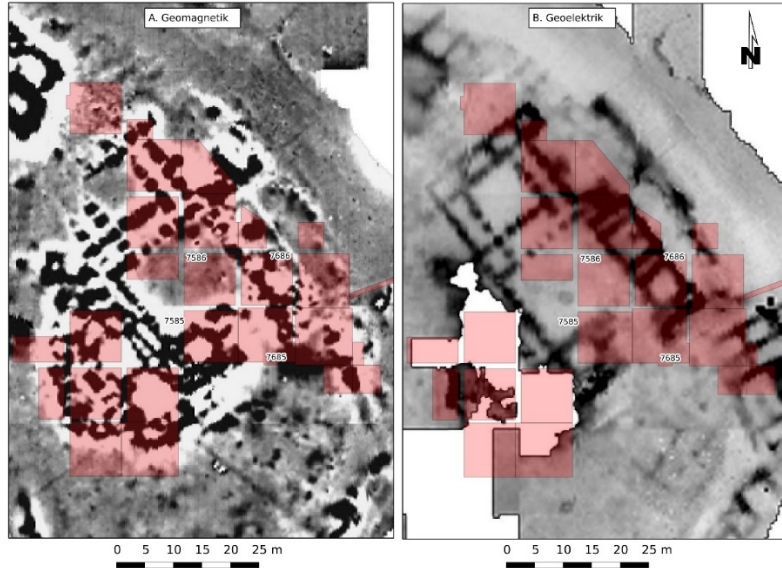

Res. 32: Mezar Locusgr. 0019

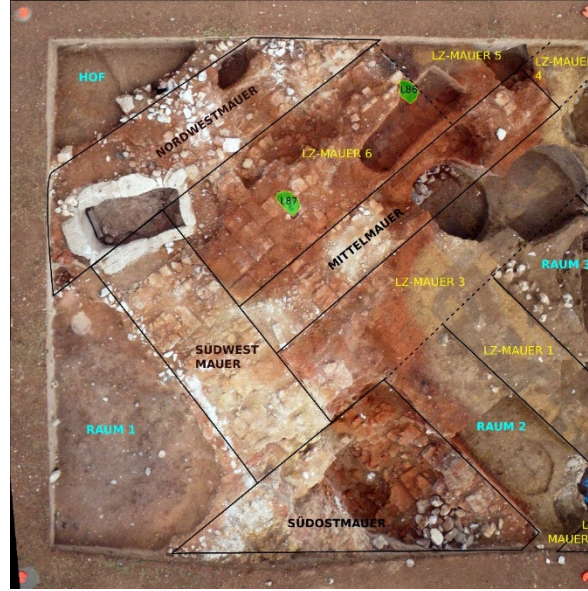

Res. 33: Mezar Locusgruppe 2

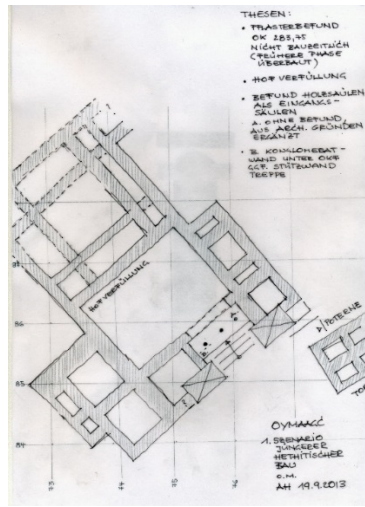

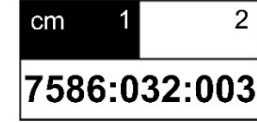
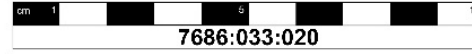
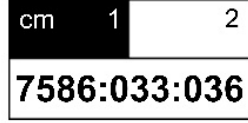
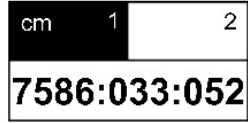
Res. 38: Mabetin jeo-magnetikli ve jeo-elektrikli ölçüleri

Res. 39: Açma 7585'in duvarları

Res. 40-41: Mabetin eski ve yeni tabakanın girişı (hipotezler)

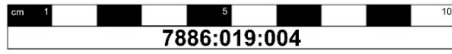

Res. 42-45: Roma – Bizans dönemine ait mezarların buluntuları: yüzükler ve küpeler

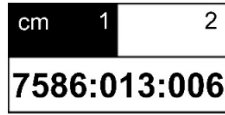

Res. 46a-b: Geyik motifli eski Hitit (?) bir mühür;

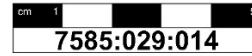
Res. 47: Hitit mühür damgalı bir kapak

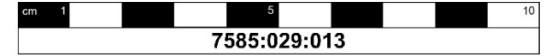
7886:019:004

7586:013:006

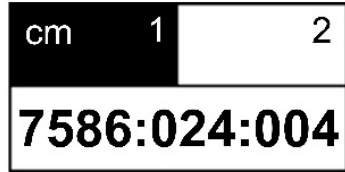

7585:029:014

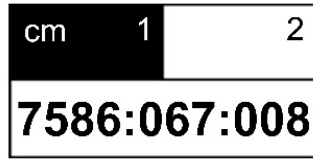

7585:029:013

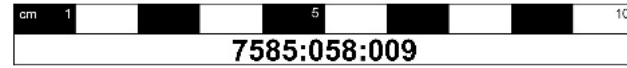
Res. 48a-d: Oymaağaç Höyük'te 2013 sezonda yeni bulunan çivi yazılı tablet parçaları

7586:024:004

7586:067:008

7585:058:009

Res. 49a-b: Bronz keskilerin parcaları

Res. 50: Tipik bir Miniyatür kabı